

RAN-2501001206040504
B.A. (NCF-NEP) (Sem.- VI) Examination March - 2026
History : Minor (Paper - VI)
Ancient Indian Religions And Traditions (Hindu, Jain And Buddhist)
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) પ્રશ્ન નંબર - 1 ફરજિયાત છે. Question No. 1 is compulsory. (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોનાં પૂરા ગુણ દર્શાવે છે. Figures to the right indicate full marks for the questions.	Seat No.: Student's Signature
---	--

- પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ) 10**
- ભારતીય પરંપરા મુજબ 'ધર્મ' શબ્દનો મૂળ અર્થ શું થાય છે?
 - પ્રાચીન સિક્કાઓ પરના ચિન્હો ધર્મ જાણવામાં કેવી રીતે મદદરૂપ થાય છે?
 - હિંદુ ધર્મમાં પંચમહાયજ્ઞ ક્યા ક્યા છે?
 - વિશ્વ પ્રસિદ્ધ 'અંગકોરવાટ' મંદિર ક્યા આવેલું છે? તેનું નિર્માણ કોણે કરાવ્યું હતું?
 - જૈન ધર્મમાં 'અપરિગ્રહ' એટલે શું?
 - જૈન ધર્મના 'ત્રિ-રત્ન' (રત્નત્રયી) સિદ્ધાંતો ક્યા છે?
 - હીનયાન અને મહાયાન સંપ્રદાયો વચ્ચેનો મુખ્ય તફાવત શું છે?
 - ભારતમાં બૌદ્ધ ધર્મના પતનના ચાર કારણો આપો.
- પ્ર.2. પ્રાચીન ભારતીય સંસ્કૃતિના ઘડતરમાં ધર્મનું યોગદાન જણાવો. 13**
- અથવા**
- પ્ર.2. 'બૃહદ ભારત' એટલે શું? દક્ષિણ-પૂર્વ એશિયાના દેશોમાં હિન્દુ ધર્મના પ્રસારના કારણો અને અસરોની સમીક્ષા કરો. 13**
- પ્ર.3. જૈન ધર્મના પ્રમુખ સિદ્ધાંતો જણાવી, તેના આદર્શોની વિગતે ચર્ચા કરો. 13**
- અથવા**
- પ્ર.3. મહાત્મા બુદ્ધનું જીવન ટૂંકમાં જણાવી. બૌદ્ધ ધર્મની ભારતીય સંસ્કૃતિ પર પડેલી અસરો જણાવો. 13**
- પ્ર.4. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) 14**
- ભારતીય ધર્મમાં ઉપનિષદનું મહત્વ
 - હિંદુ ધર્મના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો
 - સમાજ સુધારક તરીકે મહાવીર
 - બૌદ્ધધર્મના પ્રમુખ સિદ્ધાંતો

ENGLISH VERSION

- Q.1** **Answer the following questions briefly (any five).** **(10)**
1. According to the Indian tradition, what is the original meaning of the word "Dharma"?
 2. How do the symbols on ancient coins help in understanding religion?
 3. What are the PanchMahayajnas in Hinduism?
 4. Where is the world-famous Angkor Wat temple located? Who constructed it?
 5. What does Aparigraha mean in Jainism?
 6. What are the Three Jewels (Triratna) principles of Jainism?
 7. What is the main difference between the Hinayana and Mahayana sects?
 8. State four reasons for the decline of Buddhism in India.
- Q.2** Explain the contribution of religion in the formation of ancient Indian Culture. **(13)**
- OR**
- Q.2** What is meant by "Greater India"? Review the causes and impacts of the spread of Hinduism in the countries of Southeast Asia. **(13)**
- Q.3** State the main principles of Jainism and discuss its ideals in detail. **(13)**
- OR**
- Q.3** Briefly describe the life of Gautama Buddha. Explain the impacts of Buddhism on Indian culture. **(13)**
- Q.4** **Write short notes (any two).** **(14)**
1. Importance of the Upanishads in Indian religion
 2. Fundamental principles of Hinduism
 3. Mahavira as a social reformer
 4. Main principles of Buddhism
-